

A photograph of a man, Teodoro Dámaso, wearing a green cap with a logo and a blue and white striped short-sleeved shirt. He is standing in a field of large-leafed plants, possibly cassava, and is using a machete to work the soil. The background is filled with lush green vegetation.

Jaarverslag 2020

Stichting Mandioca

Verantwoording activiteiten 2020
en plannen voor 2021

† Teodoro Dámaso, - Abuelo Tigre. Eén van de meest bijzondere mensen die wij hebben leren kennen in Leticia, en die wij nu zullen moeten missen. Hij was altijd zeer gastvrij, erg wijs, altijd nieuwsgierig en altijd in voor grappen.

Introductie

Net als over de hele wereld had en heeft het virus Covid-19 hard ingeslagen in het gehele Amazone bekken, zo ook in Leticia het uiterst zuidelijke gebied van de Colombiaanse Amazone. Onder de inheemse bevolking zijn inmiddels al vele ouderen maar ook enkele jongeren heengegaan als gevolg van het virus.

Enkele daarvan waren mensen met wie wij door de jaren heen een zeer hechte band hadden opgebouwd. Opa's en oma's die ons al die jaren hebben ontvangen en gevoed in hun huizen, die zich om ons bekommerden als een van hun eigen kinderen of kleinkinderen. Die ons advies en inzicht gaven, onze kwalen genazen en met wie wij ook veel hebben gelachen. Waaronder de grootmoeder Aurelia Jifichiu, van de Bora-Muinane gemeenschap met wie wij al die jaren hebben gewerkt. Haar broer, Aurelio Jifichiu. En de grootvader Aniceto Negedeka, die bekend stond om zijn kennis van het Muinane volk. Daarnaast ook de grootvader Teodoro Dámaso, beter bekend als "Abuelo Tigre", een zeer erkende sjamaan onder de Tikuna indianen met veel kennis van de natuur en medicinale planten.

Ook al zijn deze woorden met een brok in de keel van verdriet geschreven, tegelijkertijd ook met een glimlach. De mooie herinneringen aan de dagelijkse en bijzondere momenten die zij met ons hebben gedeeld blijven.

Ondanks het virus en de daarmee gepaard gaande heftige en trieste berichten hebben wij toch enkele van de geplande activiteiten uit kunnen voeren. In de tijd dat het virus minder actief en present was in Leticia hebben we samen met onze partnerorganisatie Fundación Grupo Proa, zij het aangepast aan de omstandigheden, het project met de lokale vissers van het Yahuaraca merengebied kunnen uit voeren. Daarnaast hebben we in samenwerking met enkele inheemse leiders ook veel tijd kunnen besteden aan het schrijven van projectvoorstellen aan verschillende fondsen in Colombia. Tenslotte, hebben we in de maand december enkele projecten afgerond en af kunnen sluiten met het verspreiden en uitdelen van posters en boeken die voort zijn gekomen uit de projecten met de organisatie TIKa, het vogel en avitoeristme initiatief KAURÉ en de Bora-Muinane gemeenschap.

In dit verslag wordt eerst een korte beschrijving gegeven over de Stichting en haar partnerorganisatie Fundación Grupo Proa. Vervolgens wordt nader ingegaan op de eerder genoemde projecten, doelen, activiteiten en behaalde resultaten van 2020 gevolgd door het financiële jaaroverzicht van het afgelopen jaar. Tenslotte worden de concrete plannen uiteengezet voor 2021.

De projecten en activiteiten die we met Fundación Grupo Proa sinds 2013 hebben uitgevoerd, zijn ontstaan vanuit het idee de lokale inheemse bevolking in het zuiden van het Colombiaanse Amazone gebied te begeleiden en ondersteunen in het bewerkstelligen van hun projecties en plannen. Zogezegd de behoeften om de door hun geconstateerde problemen het hoofd te kunnen bieden. Deze behoeften zijn door de inheemsen gemeenschappen en autoriteiten beschreven in de zogenaamde Planes de Vida – lange termijn plannen.

De belangrijkste punten hierin zijn:

- herstel van traditionele en ancestrale kennis,
- herstel van cultuur en culturele vorming,
- herstel, bescherming en duurzaam beheer van de natuur,
- ontwikkeling van een eigen-onderwijs-model,
- het creëren van alternatieve inkomstenbronnen binnen de gemeenschappen.

Essentieel in onze aanpak is de lokale bevolking direct te betrekken bij het uitdenken van de plannen, de voorstellen, de voorbereiding, uitvoering én de voortgang van de projecten. Door deze manier van werken hebben we op diverse vlakken een verschil kunnen maken met de inheemse initiatieven en processen die we tot dusver hebben ondersteund en begeleid.

Stichting Mandioca

Stichting Mandioca is op maandag 15 oktober 2007 opgericht met als doel kleinschalige ontwikkelingsprojecten en initiatieven te ondersteunen die bijdragen aan het verbeteren van de levensomstandigheden en de woon- en leefgebieden van mensen in rurale gebieden. De projecten hebben voornamelijk betrekking op voedselvoorziening, gezondheid, onderwijs en cultuur- en natuurbehoud.

Algemeen Nut Beogende Instelling (ANBI)

Sinds 1 januari 2008 staat Stichting Mandioca geregistreerd bij de belastingdienst als een Algemeen Nut Beogende Instelling. Voor meer informatie over de ANBI status, zie www.belastingdienst.nl

Werkwijze van de Stichting

Voor het behalen van zo goed mogelijke projectresultaten op korte en lange termijn streeft de Stichting de volgende uitgangspunten na die dit moeten bevorderen:

- Lokaal initiatief; de aanzet tot een project of initiatief komt vanuit de ondersteuning behoevende partij (bijv. een of meerdere gemeenschappen of lokale organisatie).
- Actieve betrokkenheid; een zo groot mogelijke actieve betrokkenheid van de doelgroep en onderlinge samenwerking tussen bijv. bewoners en betrokken gemeenschappen en instellingen.
- Lokale partnerorganisatie; samenwerken met een lokale organisatie in het projectland die direct met de hoofddoelgroep te maken heeft en over nodige kennis en ervaring beschikt en betrokkenheid heeft met betrekking tot het hoofdthema van het project.
- Afstemmen van het projectplan; afstemmen van het project op beleids- en ontwikkelingsplannen van de overheden en internationale afspraken.
- Institutionele samenwerking; het actief betrekken en opbouwen van samenwerkingsverbanden met lokale en regionale overheidsinstanties, ngo's, bedrijven en particuliere sleutelfiguren.

Contact en informatie

Stichting Mandioca

Algemeen Nut Beogende Instelling (ANBI)

Breeweg 8 | 2636 EB | Schipluiden

Contactpersoon: Kees van Vliet

TEL: 0031 (0)15 3808260 of 0057 320 2818591

Email: info@stichtingmandioca.org

Website: stichtingmandioca.org

Reg. nr. Kamer van Koophandel: 27306638

Rechtspersonen en Samenwerkingsverbanden

Identificatienummer (RSIN): 818571044

BANKGEGEVENS

NL23RABO0138362963

T.n.v. Stichting Mandioca, Delft

Partnerorganisatie

Fundación grupo proa

Om de werkzaamheden in Colombia meer draagvlak en daadkracht te geven op lokaal, regionaal en nationaal niveau is een samenwerkingsverband aangegaan met de Colombiaanse stichting Fundación Grupo Proa. Dit is een stichting zonder winstoogmerk en heeft als doel het ondersteunen en bevorderen van initiatieven gericht op sociale, economische en ecologische duurzaamheid. De stichting is in april 2013 opgericht door vijf personen waar van er drie reeds meerdere jaren werkervaring hebben in de projectgebieden, waaronder Kees van Vliet en Camila Pérez.

Resultaten 2020

TIKA - vissers als natuuronderwijzers

Door de positieve werkervaring met TIKA in het jaar 2019 hebben we samen met de Colombiaanse partnerorganisatie besloten de vissers verder te ondersteunen en begeleiden in het bereiken van hun doelen. Om deze reden hebben we via de Colombiaanse partnerorganisatie Fundación Grupo Proa een voorstel ingediend bij het Colombiaanse Ministerie van Cultuur om zo een eerste onderwijs- en culturele ervaring voor TIKA mogelijk te maken. Dit voorstel was begin 2020 goedgekeurd voor en bedrag van 25.000.000 Colombiaanse Pesos, gelijk aan 5.640 euro volgens de wisselkoers destijds. De totale begroting was beraamd op 8.000 euro. Het resterende bedrag van 2.360 zal worden verzorgd door Stichting Mandioca.

Doelen

Het doel van dit project was dan ook om onder de vissers, families en jongeren van de zeven betrokken gemeenschappen het begrip te verruimen en het verantwoordelijkheidsgevoel te verhogen omtrent het duurzaam vissen en het beheer van het Yahuaracaca merengebied. Zowel vanuit het traditionele culturele perspectief als vanuit wetenschappelijk/westers oogpunt.

De specifieke doelen zijn:

- Delen van traditionele en westerse kennis m.b.t. de *fishery agreements*, het merengebied en het rivierlandschap van de Amazone rivier aan de bewoners, kinderen en jongeren van de betrokken gemeenschappen.
- Inzicht geven in de gedeelde problematiek en zoeken van oplossingen met de bewoners, kinderen en jongeren wat betreft het beheer van het merengebied en de visserij.

Resultaten

De uitvoering van dit project liep van begin augustus tot eind december 2020. Aangepast aan de omstandigheden, hebben we in plaats van twee gemeenschappelijke bijeenkomsten in iedere gemeenschap apart een bijeenkomst gehouden met enkele van de oudere leden van TIKA als voorbereiding en voor het definiëren

TIKA - Inheemse vissers die zich gezamenlijk inzetten ter bescherming van het Yahuaracaca merengebied

Het beschermen van de natuur, het herstellen van de visstanden en zodoende het welzijn zekerstellen van de inheemse vissers en hun families is het hoofddoel van TIKA *Organización de los Pescadores Artesanales de las 7 comunidades de Yahuaracaca*.

Gedurende de afgelopen tientallen jaren is het Yahuaracaca gebied overbevist geraakt door de toenemende vraag naar commerciële vissoorten en het gebruik van moderne netten. Met als gevolg een afname van de maat, diversiteit en populaties van de vissen. Een serieus probleem, niet alleen qua afname van de biodiversiteit en de degradatie van het ecosysteem maar ook voor de inheemse bevolking die grotendeels afhankelijk zijn van vis als voornaamste bron van proteïne in hun dagelijkse dieet.

Als antwoord op deze omstandigheden en negatieve vooruitzichten, namen in 2011 115 vissers van de zeven inheemse gemeenschappen het initiatief TIKA op te richten. Na het opstellen van hun *fishery agreements* hebben zij door de jaren heen met ups en downs controles en monitoring-activiteiten uitgevoerd. Behalve controles en monitoring-activiteiten zijn hun *fishery agreements* in 2016 vastgelegd in de resolutie Yahuaracaca-No.-1784-2 door de Colombiaanse overheid. Ondanks deze resolutie en de eerdere monitoring activiteiten blijkt de vispopulatie toch achteruit te zijn gegaan.

Vele vissers, leden en niet leden van TIKA blijken zich niet aan regels te houden. Iets lijkt er dus niet goed te werken. Zodoende hebben we begin 2019 samen met de partnerorganisatie Fundación Grupo Proa besloten dit belangrijke initiatief te begeleiden in het uitvoeren en verbeteren van hun activiteiten en de organisatie als geheel te versterken.

Om het draagvlak van hun inspanningen en doeltreffendheid te vergroten aangaande de akkoorden en het herstel van de visstand, hebben TIKA-leden tijdens de gemeenschappelijke bijeenkomsten in 2019 het belang aangegeven en geopperd voor het geven van voorlichting en natuur- en milieu-educatie binnen hun eigen families, gemeenschappen, scholen en voor andere betrokkenen.

van de inhoud van de zeven muurschilderingen, de twee kennis- en onderwijs evenementen in twee van de gemeenschappen en het plan van uitvoering.

Uiteindelijk is er ieder van de zeven gemeenschappen een muurschildering ontworpen en gerealiseerd door één of meerdere jongeren op een of verschillende muren van gemeenschappelijke ontmoetingsruimten of zoals in de geemenschap San Sebastián de los Lagos op de muren van het schoolgebouw. Binnen deze schilderijen stond het Yahuaraca merengebied als kaart centraal. Met daarin op aangegeven de hoofd regels en normen wat de lokale visserij betreft. Zo ook de namen van de belangrijkste meren als ook de beschermde zones waar bijv. niet mag worden gevist.

De twee kennis- en onderwijs evenementen zijn gehouden in San Antonio de los Lagos en La Milagrosa. Deze evenementen waren gericht op de kinderen en jongeren van de gemeenschappen en werden uitgevoerd door de meerdere TIKa-leden.

Met als input de *fishery agreements* en de muurschilderingen gemaakt door jongeren in de zeven gemeenschappen hebben we tevens een poster ontworpen en 500 exemplaren laten drukken. Deze zijn vervolgens in de maand december verspreid en opgehangen binnen of aan de buitengevel van de huizen en winkeltjes in de gemeenschappen. Bij de zowel de leden als niet-leden van TIKa.

Resultaten Educación Bora

Een levensproject voor het aanleren van de inheemse taal en cultuur

Met het overlijden van de grootmoeder Aurelia Jifichiu, net als haar broer Aurelio én de vader van haar kinderen Aniceto Negedeka, is er onverwacht en ongehoopt abrupt een einde gekomen aan het erg bijzondere en leerzame proces -Educación Bora- dat wij door de jaren hebben gehad met deze ouderen. Geïnspireerd door één van haar zonen, Celimo Negedeka en Aniceto, was zij dit proces begonnen in 2015 met als doel het behouden en versterken van de inheemse Bora en Muinane cultuur en taal. Na de eerste ervaring in 2015 zagen niet alleen Aurelia en Aurelio dit als een levensproject maar zag de gehele familie het belang ervan in om de cultuur en taal te behouden en versterken door deze voor zover mogelijk over te brengen aan de kinderen en kleinkinderen in de ruimste zin van het woord.

Ondanks het driedubbele verdriet zullen de kinderen en kleinkinderen dit familiair levensproject voortzetten. Zoals beschreven in het jaarverslag van 2019 heeft de realisatie van de Maloka, het traditionele culturele huis van kennis, die de familie in 2018 een enorme grote en sterke impuls heeft gegeven om de taal en cultuur zoveel mogelijk over te brengen op hun kinderen en kleinkinderen.

Ter afronding, of althans voorlopige afronding van dit zeer belangrijke proces en dat als voorbeeld dient voor vele andere families en inheemse groepen, hebben wij in de maand december 2020 het tweede boek dat wij met zowel Aurelia, Aurelio en Aniceto hebben geschreven en geïllustreerd tussen 2017 en 2019 als onderdeel van het levensproject uitgedeeld aan de direct betrokken familie leden. Voor degene die een beetje het spaans onder de knie hebben raad ik aan deze video te bekijken op Youtube: [Educación Indígena Bora](#).

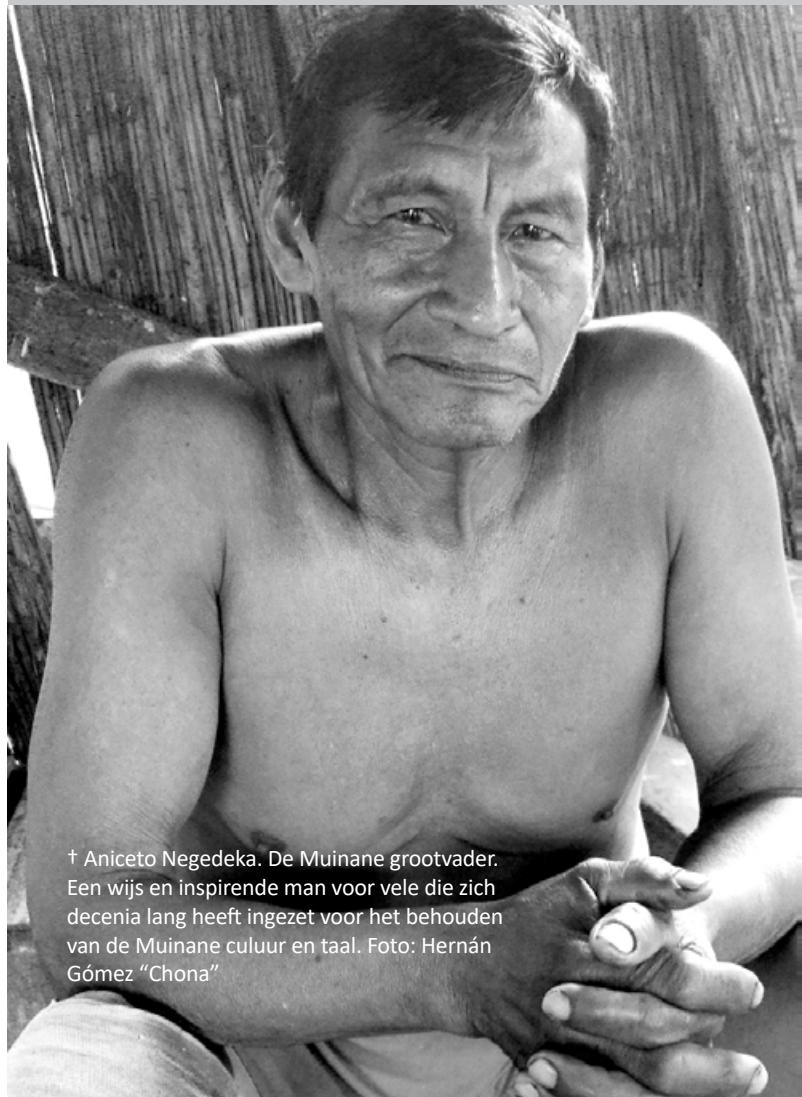
In vrede moge rusten en met blijvende aanwezigheid in ons hart Aurelia, Aurelio en Aniceto.

Achtergrond - Educación Bora

De initiatiefnemers behoren tot de Bora, Muinane en Miraña; drie inheemse groepen uit de Colombiaanse Amazone waarvan hun oorspronkelijk woongebied op 400 a 500 km afstand ligt van Leticia. Door o.a. het gewapend conflict zijn veel families van diversen inheemse groepen het geweld ontvlucht en een nieuw leven begonnen in de omgeving van het stadje Leticia, gelegen in het uiterste zuiden van de Colombiaanse Amazone, aan de grens met Peru en Brazilië.

Door het vertrek uit het eigen leefgebied, de directe nabijheid en invloed van de westerse cultuur, economische veranderingen en de leerplicht voor kinderen zijn de oorspronkelijke manieren voor het aanleren van de taal, normen en waarden, kennis van de cultuur en natuur in verval geraakt. Tegenwoordig, net als het geval is voor vele andere inheemse talen uit het Amazone gebied, worden het Bora, Muinane en Miraña beschouwd als bedreigde talen, dat wil zeggen met uitsterven bedreigd. Bovendien, het verdwijnen van een taal gaat doorgaans gepaard met het verdwijnen van kennis en cultureel erfgoed.

Met dit in het achterhoofd en gemotiveerd door haar zoon Celimo Negedeka en de grootvader Aniceto Negedeka, die al vele jaren ervaring hebben met het versterken en schrijven van de Muinane taal, heeft Aurelia het belang van het behouden van haar taal en andere inheemse talen ingezien en de aanzet gegeven tot het vormen van het initiatief Lengua Viva - Educación Bora. Vandaag de dag zien de betrokken families dit initiatief als een familiair levensproject.

† Aniceto Negedeka. De Muinane grootvader. Een wijs en inspirerende man voor vele die zich decenia lang heeft ingezet voor het behouden van de Muinane cultuur en taal. Foto: Hernán Gómez "Chona"

† Aurelia Jifichiu. De Bora grootmoeder die ons altijd met een warm hart verwelkomde en alles met wat ze had met ons deelde. Een ongekennde manier van gastvrijheid en een groot voorbeeld voor ons en vele anderen om het leven met plezier te leven.

Achtergrond en aanleiding

Avitoerisme Kauré

Met meer dan 1950 vogelsoorten is Colombia hét land van de vogels. Voor de Covid-19 pandemie kende het avitoerisme een sterke groei in Colombia, alhoewel het Amazone gebied nog is achtergesteld in vergelijking met andere regio's in Colombia begint het steeds meer in trek te raken bij de avitoersisten. Het is daarom belangrijk de lokale inheemse bevolking en inheemse gidsen hierop voor te bereiden als economisch goed betaald alternatief en zo te voorkomen dat gespecialiseerde gidsen van buitenaf (niet-inheemsen) al het gidswerk op zich nemen.

Om deze reden hebben we samen met twee inheemse toerisme initiatieven besloten een interculturele cursus op te zetten. Zodoende hebben we in 2018 en 2019 twee interculturele sessies uitgevoerd ter voorbereiding van de lokale inheemse bevolking op deze opkomende en relatief gezien low-impact vorm van natuurtoerisme. In totaal hebben 12 personen deelgenomen aan de training, mannen en vrouwen in leeftijd variërend van 17 tot 50 jaar, behorend tot de Tikuna, Muinane, Huitoto en Matapí indianen.

Inmiddels hebben 3 a 4 van deze deelnemers zich zo goed verder ontwikkeld wat betreft het opsporen en identificeren van vogels op zicht en gehoor dat zij gedurende de afgelopen drie jaar al meerdere of zelfs vele malen hun kennis en vaardigheden hebben toegepast en bewezen met nationale en internationale avitoeristen.

Resultaten

Avitoerisme Kauré - Een interculturele cursus voor het integreren en toepassen van avitoerisme in inheemse toerisme initiatieven

Alhoewel de training in november december 2019 al was afgerond hadden we nog een activiteit open staan. Namelijk het uitdelen van "*Relatos de aves de la Amazonia colombiana*".

Een van de specifieke doelen van de tweede cursus was het versterken en sociale toeëigening van de traditionele culturele en ecologische kennis van de natuur. Als resultaat hiervan hebben acht van de twaalf deelnemers, door te praten en te vragen aan oudere familie leden, in totaal 17 traditionele vertellingen op papier weten te zetten waarin vogels de hoofdrol spelen. Uiteindelijk, na meerdere groepsbijeenkomsten en het digitaliseren van de teksten en illustraties hebben we eind december 2019 een klein eenvoudig maar schitterend boekje laten drukken, met een oplage van 300 stuks, met fondsen van het Colombiaanse Ministerie van Cultuur.

Door de pandemie hebben we deze boekjes pas kunnen overhandigen aan de schrijvers in december van het afgelopen jaar. Zo heeft ieder van hun 25 exemplaren ontvangen die zij naar vrijheid kunnen geven of verkopen aan familie leden, vrienden of toeristen.

Financieel jaaroverzicht

Stichting Mandioca 2020

Balans 2020

De balans van 2020 staat op 12.066,88 euro (zie *Tabel 2. Balans 2020* op de volgende bladzijde). Het overgrote deel, 8.666,88 euro, van dit bedrag is gereserveerd voor de uitvoering van het voorgestelde project in het Puerto Nariño gericht op het specialiseren van lokale inheemse toerisme gidsen in het observeren en identificeren van vogels en het avitoerisme (zie Plannen 2021).

Een ander deel is gereserveerd onder overige reserve voor het ondersteunen en financieel bijspringen waar nodig is voor het uitvoeren van het project met TIKa, de lokale inheemse vissers organisatie (zie plannen 2021). Zoals weergegeven in Tabel 2 Balans 2020 hebben we de post Beheer en Administratie kosten flink moeten opschroeven om zo de kosten te dekken om van uit huis te kunnen werken vanwege de pandemie. Deze kosten zijn gebonden aan een internet verbinding.

Baten en Lasten 2020

BATEN. Zoals blijkt uit de staat van baten en lasten (zie Tabel Baten en Lasten 2020 op de volgende bladzijde) is er in het jaar 2020 een bedrag van 10.000,86 euro binnen gekomen

op de rekening van Stichting Mandioca. In het kader van het meerjarige samenwerkingsverband van Stichting Mandioca met Kringloopwinkel de Wisselbeker uit Nootdorp heeft de Stichting net als vorig jaar 5.000 euro ontvangen. Daarnaast heeft de Stichting een donatie van 4.200 euro ontvangen van de Werkgroep Derde Wereld Mill-Hillcollege uit Goirle, Noord-Brabant.

Deze laatste donatie betreft een bedrag bedoeld voor de Xavante indianen in Mato Grosso waarmee Stichting Mandioca haar eerste projecten heeft uitgevoerd in 2008 en 2009. Na al die jaren hebben we nog steeds een goede band onderhouden met de tussenpersoon en vriend van de Xavante Frans Leeuwenberg. Vanwege transactie problemen vanuit Nederland naar de rekening van de Xavante heeft Stichting Mandioca op verzoek van Frans Leeuwenberg als brug gefungeerd om zo het bedrag uiteindelijk op de rekening van de Xavante te storten. De overige donaties zijn van enkele particulieren en van de Diaconie van de Protestantse gemeente Schipluiden.

LASTEN. De lasten van de Stichting in 2020 waren 10.931,49 euro. et overgrote deel hiervan is te goed gekomen aan het begeleiden van verschillende uitvoerende activiteiten als ook ter afronding van twee projecten uit 2019 die de Stichting afgelopen jaar heeft uitgevoerd in samenwerking met de Colombiaanse partnerorganisatie Fundación Grupo Proa.

OPMERKING: Gemiddelde wisselkoers van 1 euro = 3.895,53 Colombiaanse pesos (gemiddelde koers van de geldopnames in 2020 in Colombia)

Tabel 1. Overzicht uitgaven 2020

STICHTING MANDIOCA	OVERZICHT UITGAVEN 2020			
	X	Y	Z	K (X+Y)
CATEGORIE	UITGAVEN NL Euro	UITGAVEN CO Euro	UITGAVEN CO Colombiaanse Pesos	UITGAVEN TOTAAL Euro
A. Materiaal	€ 102,67	€ 178,67	\$696.000,00	€ 281,34
A. Uitrusting en apparaten	€ 102,67	€ 178,67	\$696.000,00	€ 281,34
A. Schrijf- en tekenbehoeften	€ -	€ -	\$-	€ -
B. Accommodatie, eten e.a. onkosten	€ -	€ 831,72	\$3.240.000,00	€ 831,72
B. Eten en drinken o.a.	€ -	€ 123,22	\$480.000,00	€ 123,22
B. Werkplek en accommodatie	€ -	€ 708,50	\$2.760.000,00	€ 708,50
C. Transport en reiskosten	€ 19,80	€ 220,64	\$859.500,00	€ 240,44
C. Transport-fluviaal	€ -	€ -	\$-	€ -
C. Transport-land	€ -	€ 19,12	\$74.500,00	€ 19,12
C. Transport-lucht	€ 19,80	€ 201,51	\$785.000,00	€ 221,31
D. Honoraria	€ -	€ 3.242,18	\$12.630.000,00	€ 3.242,18
D. Honoraria-uitvoering	€ -	€ 2.166,59	\$8.440.000,00	€ 2.166,59
D. Honoraria-lokaal	€ -	€ 1.075,59	\$4.190.000,00	€ 1.075,59
D. Honoraria-vrijwilliger	€ -	€ -	\$-	€ -
E. Administratie en communicatie	€ 334,46	€ 301,63	\$1.175.000,00	€ 636,09
E. Administratie	€ 214,58	€ -	\$-	€ 214,58
E. Communicatie	€ 119,88	€ 301,63	\$1.175.000,00	€ 421,51
F. Onvoorziene kosten	€ -	€ -	\$-	€ -
K. Debetrente	€ -	€ -	\$-	€ -
L. Uitgaven donatie projecten (Colombia)	€ 1.500,00	€ -	\$-	€ 1.500,00
L. Uitgaven donatie projecten (Brazilië)	€ 4.200,00	€ -	\$-	€ 4.200,00
TOTAAL	€ 6.156,93	€ 4.774,83	€ 18.600.500,00	€ 10.931,76

Tabel 2. Balans 2020

STICHTING MANDIOCA - BALANS	2016	2017	2018	2019	2020
ACTIVA	31/12/2016	31/12/2017	31/12/2018	31/12/2019	31/12/2020
Kortlopende vorderingen	-	-	-	€ 43,49	€ 43,49
Liquide middelen					
- Rabo Bedrijfstelerekening	€ 5.188,42	€ 12.119,69	€ 9.721,41	€ 7.722,48	€ 7.723,34
- Rabo Vereningspakket	€ 341,02	€ 772,39	€ 1.561,55	€ 5.231,68	€ 4.300,05
TOTAAL ACTIVA	€ 5.529,44	€ 12.892,08	€ 11.282,96	€ 12.997,65	€ 12.066,88
PASSIVA	31/12/2016	31/12/2017	31/12/2018	31/12/2019	31/12/2020
Reserves					
1. Reserve Projecten (TIKA e.a.)	€ 4.079,44	€ 3.400,00	€ 10.000,00	€ 11.276,20	€ 8.666,88
2. Reserve Educación Bora-Casa de Maloka	€ 1.000,00	€ 564,61	-	-	-
3. Reserve Avitoerisme Kauré 2e fase	-	€ 7.732,62	€ 782,96	-	-
Reserve Beheer en administratiekosten	€ 450,00	€ 500,00	€ 500,00	€ 500,00	€ 1.400,00
Overige reserve	-	-	-	€ 1.000,00	€ 2.000,00
Kortlopende schulden	-	€ 694,85	-	€ 221,45	-
TOTAAL PASSIVA	€ 5.529,44	€ 12.892,08	€ 11.282,96	€ 12.997,65	€ 12.066,88

Tabel 3. Staat van baten en lasten 2020

STICHTING MANDIOCA - STAAT VAN BATEN EN LASTEN					
A. BATEN	2016	2017	2018	2019	2020
Giften, schenkingen, donaties particulieren	€ 250,00	€ 650,00	€ 681,85	€ 1.029,35	€ 800,00
Donaties goede doelen instellingen	€ 5.000,00	€ 12.420,00	€ 5.000,00	€ 10.000,00	€ 9.200,00
Fondsen	-	-	-	-	-
Rentebaten en baten uit beleggingen	€ 22,63	€ 11,27	€ 1,72	€ 1,07	€ 0,86
Overige baten	-	-	-	-	-
A. Totaal Baten	€ 5.272,63	€ 13.081,27	€ 5.683,57	€ 11.030,42	€ 10.000,86
LASTEN	2016	2017	2018	2019	2020
B. BESTEED AAN DE DOELSTELLINGEN					
Structurele en noodhulp (Colombia)	€ 7.059,87	€ 6.041,72	€ 7.369,88	€ 7.955,68	€ 6.235,57
Structurele en noodhulp (Brazilië)	€ 7.059,87	€ 6.041,72	€ 7.369,88	€ 7.955,68	€ 4.200,00
Aankoop en beheer uitrusting projecten	€ 1.056,80	-	-	€ 1.449,00	€ 281,34
Voorlichting, educatie, bewustwording	-	-	-	-	-
B. Totaal besteed aan de doelstellingen	€ 8.116,67	€ 6.041,72	€ 7.369,88	€ 9.404,68	€ 10.716,91
C. WERVINGSKOSTEN BATEN					
Werving baten	€ 24,42	€ 25,11	-	-	-
C. Totaal wervingskosten baten	€ 24,42	€ 25,11	-	-	-
D. KOSTEN BEHEER EN ADMINISTRATIE	€ 336,74	€ 325,73	€ 207,32	€ 234,64	€ 214,58
E. Som der lasten (B + C + D)	€ 8.477,83	€ 6.392,56	€ 7.577,20	€ 9.639,32	€ 10.931,49
RESULTAAT Baten - Lasten (A - E)	€ -3.205,20	€ 6.688,71	€ -1.893,63	€ 1.391,10	€ -930,63

Plannen 2021

Interculturele training in avitoerisme - Puerto Nariño

Het volgende project hebben we door de Covid-19 crisis niet uit kunnen voeren in het jaar 2020. De vooruitzichten van 2021 zijn voorsnog positief omdat reeds een groot deel van de mensen (21.000) in Leticia en Puerto Nariño een eerste vaccin hebben ontvangen. De tweede dosis staat gepland voor april 2021. De verwachting is dat we vanaf mei 2021 in dit deel van Colombia weer wat normaler de werkzaamheden kunnen oppakken.

Als vervolg op de twee succesvolle projecten in het trainen van inheemse gidsen in het specialiseren van avitoerisme hebben we besloten een vergelijkbare training te organiseren in Puerto Nariño. Dit is een klein stadje dat door het overgrootste deel van de toeristen die Leticia aan doen (80.000-100.000 per jaar) ook bezoekt. Bovendien staat Puerto Nariño bekend omdat het als enige plaats in Colombia een gecertificeerde bestemming is. Het ligt 80 km stroomopwaarts de Amazone rivier en staat bekend om de meren, overstromingsbossen en het bos van het vaste land. Rondom het stadje ligt het inheemse reservaat van ongeveer 30.000 hectare met daarin gelegen 22 gemeenschappen die voornamelijk bewoond worden door de Tikuna mensen.

Vandaag de dag kent het avitoerisme een sterke groei in Colombia, alhoewel het Amazone gebied nog is achtergesteld in vergelijking met andere regio's in Colombia begint het steeds meer in trek te raken bij de avitoeristen. Het is daarom belangrijk de lokale bevolking en gidsen hierop voor te bereiden als economisch goed betaald alternatief en zo te voorkomen dat gespecialiseerde gidsen van buitenaf (niet-inheemsen) het gidswerk op zich nemen. De vraag naar een training als deze is erg groot. Er zijn reeds verschillende voorstellen ingediend door de Nationale Universiteit van Colombia - Amazonia aan lokale en regionale overheidsinstellingen die volgens hun plannen dergelijke initiatieven willen steunen. Echter, puntje bij paaltje is er de afgelopen jaren nog niets ondernomen. Vandaar de plannen voor deze interculturele training.

De training zal gericht zijn op jonge Tikuna mannen en vrouwen die reeds ervaring hebben in het gidsen van toeristen en bovendien onderdeel uitmaken van een toerisme initiatief dat op zekere hoogte reeds georganiseerd is.

Net als bij de vorige training die we hebben uitgevoerd in Leticia, zal Otto Valerio, de enige inheemse specialist in vogelen en avitoerisme uit de regio, wederom een belangrijke rol spelen. De training zal wederom bestaan uit drie intensieve trainingssessies van drie a vier dagen in de omgeving van Puerto Nariño; waaronder het Tarapoto merengebied en de overstromingsbossen, de urbana zone, het *tierra firme* bos en de chagras of kostgrondjes. Tussen de sessies door worden de deelnemers met regelmaat begeleid. Bij iedere sessie zullen 1 of 2 van de inmiddels gespecialiseerde gidsen als resultaat van de trainingen in Leticia worden uitgenodigd als assistenttrainer. De nieuwe groep zal bestaan uit 6 tot 9 personen waarvan op zijn minst twee vrouwelijke deelnemers.

Doelen

Het hoofddoel van dit project is het versterken van het aanbod van gespecialiseerde inheemse gidsen in het avitoerisme in dit gebied van de Colombiaanse Amazone. Hierbij centraal staat het opdoen van praktische en theoretische vaardigheden op het gebied van het observeren en identificeren van vogels, vogel- en natuurbescherming, *good practices* en het avitoerisme in het bijzonder. Aan het eind van de training hebben de deelnemers specifieke vaardigheden en kennis opgedaan, westerse als traditionele kennis en kunnen deze overbrengen op de avitoeristen en andere geïnteresseerden.

De specifieke doelen zijn:

- Het versterken van de traditionele culturele en ecologische kennis van de natuur waarvan in het bijzonder vogels.
- Verbeteren van de praktische vaardigheden en theoretische kennis in het observeren en identificeren van vogels van verschillende ecosystemen.

- Verbeteren van de kennis over de wereld van het avitoerisme, vogel- en natuurbescherming en de relevantie van het toepassen van good-practices.
- Sociale toeëigening van culturele en traditionele kennis van vogels door de bewoners van de betrokken gemeenschappen.

Begroting en dekkingsplan

Dit project is begroot op 13.000 euro. Met de projectreserves van de Stichting met een deel van de jaarlijkse bijdrage van Stichting Kringloop de Wisselbeker kan dit project worden uitgevoerd. Het project zal worden uitgevoerd in samenwerking met de Colombiaanse partnerorganisatie Fundación Grupo Proa.

Project TIKa

Versterken van de Asociación de Pescadores Artesanales de Yahuaraca

TIKA al bestaat sinds 2011 zijn we halverwege 2019 begonnen met het ondersteunen en begeleiden van deze lokale inheemse organisatie dat gericht is op voornamelijk het herstellen en beschermen van de visdiversiteit en -populaties van het Yahuaraca merengebied. Vanwege de goede projectresultaten met TIKa in de voorgaande jaren hebben we gedurende de eerste maanden van 2020 voor en tijdens de lockdown samen met de Colombiaanse partnerorganisatie Fundación Grupo Proa veel tijd gestoken in het schrijven van project voorstellen gericht op het verder ondersteunen en begeleiden van TIKa, de organisatie van de traditionele vissers van Yahuaraca.

Een van de projectvoorstellen was gericht aan het Solidariteitsfonds van de Nationale Universiteit van Colombia (UNAL) waar wij al jaren mee samen werken in , een ander voorstel was gericht aan Visión Amazonia, een nationaal fonds van het Colombiaanse Ministerie van Natuur en Milieu, gefinancierd door Noorwegen, Duitsland en Groot Brittannië.

Het grote nieuws is dat het eerste voorstel aan het Solidariteitsfonds eind 2020 is goedgekeurd voor een bedrag van 50.000.000 Colombiaanse pesos, wat gelijk staat aan ongeveer 14.000 euro. Het tweede voorstel is onlangs geselecteerd voor goedkeuring maar moet nog hier en daar worden aangepast aan de nieuwe criteria van Visión Amazonia.

Doelen

Het hoofddoel van dit project is het versterken van TIKa als organisatie in het plannen, uitvoeren en beheren van het Yahuaraca merengebied gebaseerd op de resultaten en conclusies van voorgaande jaren.

- Verbeteren en aanpassen van de controle en monitoring activiteiten in het merengebied over een periode van 6 maanden.
- Het intensiveren van de controle in en rondom de beschermde meren waar specifieke regels gelden.
- Het verhogen van de kennis en het draagvlak van de fishery agreements onder de leden en niet-leden binnen de zeven gemeenschappen.
- Versterken van de interne organisatie qua beheer en financiële administratie.

Hoofdactiviteiten

- Begeleiden en verbeteren van de controle en monitoring activiteiten over een periode van 6 maanden.
- Maandelijkse gemeenschappelijke bijeenkomsten met de TIKa-leden.
- Een specifieke training en continue begeleiding van het bestuur van TIKa in het administreren van geld en het bijhouden van een basisboekhouding.
- Educatieve activiteiten binnen de gemeenschappen gericht op de jongeren.
- Het realiseren van een klein vlot in een van de centraal gelegen beschermde meren waar zeer specifieke regels gelden. Dit vlot heeft als doel de aanwezigheid en controle van TIKa in deze zone te intensiveren. Deze activiteit stond gepland voor 2020 maar kon door de pandemie niet worden uitgevoerd.

Begroting en dekkingsplan

De begroting is beraamd op ongeveer 70.000 euro (gelijk aan ongeveer 250.000.000 Colombiaanse pesos). Een deel hiervan (14.000 euro) is al zekergesteld. Daarnaast is de verwachting dat het voorstel aan Visión Amazonia zonder problemen ook goed zal uitpakken en in april 2021 zal worden goedgekeurd. Daarmee zou de begroting voor dit project gedekt zijn. Stichting Mandioca zou net als in voorgaande projecten die grotendeels gefinancierd werden met Colombiaanse fondsen, hier en daar kunnen inspringen om bepaalde logistieke of materiaal kosten te dekken.